Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U101268

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аль-Сахлані Башар Джабар Алі

2. Al-Sahlanee Bashar Jabbar Ali

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.03.05

Назва наукової спеціальності: Фармакологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-04-2021

Спеціальність за освітою: фармація

Місце роботи здобувача: Національний фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010936

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 53, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.605.03

Повне найменування юридичної особи: Національний фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010936

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 53, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010936

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 53, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.31.31

Тема дисертації:

1. Фармакологічна активність екстрактів, отриманих з Сливи домашньої

2. Pharmacological activity of extracts from the Prunus Domestica fruits

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена вивченню фармакологічних властивостей екстрактів, отриманих з плодів сливи домашньої для одержання перспективного послаблювального засобу з помірними гепатопротекторними властивостями. Встановлено, що екстракти з плодів сливи домашньої виявляють виразну послаблювальну та помірну гепатопротекторну дію. Результати вивчення гострої токсичності досліджуваних фітооб'єктів показали IV клас «відносно нетоксичної речовини» за класифікацією К.К. Сидорова. Серед екстрактів з плодів сливи домашньої був відібраний найактивніший екстракт за послаблювальною та гепатопротекторною активністю – екстракт, що містить волокна клітковини та умовно названий «Прунофіт». Експериментальними дослідженнями доведено, що екстракт «Прунофіт» виявляє помірні мембраностабілізувальні, ліпотропні, протизапальні та пребіотичні властивості. Дослідження специфічної фармакологічної дії екстракту «Прунофіт» на моделі коморбідного функціонального запору на тлі комбінованого алкогольного ураження печінки у щурів показали, що «Прунофіт» виявляв позитивну динаміку при лікуванні запорів на тлі підгострого ураження печінки та не поступалися, а у деяких випадках

перевершував ефекти від комплексного лікування лікарськими препаратами «Силібором» та «Сенадексином». Екстракт «Прунофіт» на відміну від «Сенадексину» не викликав у тварин ознак діареї, що може стати вигідною рисою даного засобу при подальшому клінічному застосуванні. Даний засіб продемонстрував, що може стати перспективною альтернативною заміною сумісного застосування лікарських засобів з гепатопротекторними та послаблювальними ефектами, що дозволить уникнути поліпрагмазії при терапії коморбідних станів у гастроентерології, пов'язаних з запорами різної етіології та функціональними розладами печінки.

2. The dissertation is devoted to the study of pharmacological properties of extracts obtained from the fruits of Prunus domestica to get a potential hepatoprotective agent with moderate laxative properties. In the study of acute toxicity of extracts PE-1, PE-2, PEPC and PEF from Prunus domestica fruits by intragastric and intraperitoneal administration to mice and rats, it was found that the median lethal doses (LD50) of all studied extracts exceed 5000 mg/kg, which allows them to be classify to IV toxicity class «relatively harmless substances» in accordance with the classification of K.K. Sidorov. The results of pharmacological screening revealed the presence of laxative and hepatoprotective properties in the PEF and PEPC extracts. The data of experimental study of the hepatoprotective activity showed that the PEF extract decreased the activity of cytolytic enzymes ALT, AST, AP and GGTP by 1.4 times compared with CP. Determination of AOS markers in hepatocytes showed that on the model of alcoholic liver damage PEF extract at a dose of 200 mg/kg reduced the content of DC in the liver homogenate by 29.3 %, TBA-AP – by 21 %, GPL – by 22.6 % and increased HGS by 39.4 %, □-tocopherol by 42 % compared with CP. The detected anticytolytic and antioxidant effects of PEF extract are probably due to presence of hydroxycinnamic acids and anthocyanins in its chemical composition. The PEF extract was determined as the most active according to the results of screening tests by the laxative and hepatoprotective properties. The dose of 200 mg/kg was determined as its optimal effective dose. Histomorphologic studies of two selected extracts PEPC and PEF from Prunus domestica fruits confirmed the advantage of normalizing of liver hepatocytes function by activating regenerative processes in liver tissue. The PEF extract revealed greater normalizing effect. Studies of the membrane stabilizing activity of two extracts from Prunus domestica fruits confirmed the maximum activity of PEF extract (56 %) and confirmed its effective dose of 200 mg/kg. This extract was conventionally named «Prunofit». The study of the lipotropic properties of «Prunofit» on the model of alcoholic liver damage showed a decrease in the intensity of lipolysis, hepatic steatosis, manifestations of hyperlipidemia, which occurred in rat liver homogenate and in rat serum. «Prunofit» was at the level of the reference drug «Methionine» in the ability to inhibit fatty infiltration of the liver. Microbiological studies have shown that «Prunofit» does not show antimicrobial activity against reference cultures of S. aureus, E. coli, B. subtilis, P. aeruginosa, C. albicans. But it was revealed the presence of prebiotic properties in «Prunofit», which is accompanied by an intensification of growth of both bifidobacteria and lactobacilli. In this case, according to the obtained experimental data, it is likely that the studied extract has a «soft» laxative effect (68 % versus 50 % in CP) mainly due to improved intestinal motility. Therefore, the proven pharmacological effects of «Prunofit» were detected in the treatment of constipation combined with acute alcoholic liver damage and exceeded the effects of combined treatment with hepatoprotector «Silybor» and laxative «Senadexin». «Prunofit» in contrast to «Senadexin» did not cause signs of diarrhea in animals, which may be a beneficial feature of this remedy in subsequent clinical use. The studied extract «Prunofit» can be as prospective alternative to treatment with herbal hepatoprotectors in combination with laxatives, which will avoid polypragmatism in the treatment of comorbid conditions in gastroenterology, associated with intestinal congestion and functional disorders of the liver.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сенюк Ігор Валерійович
2. Senyuk Igor Valeriyovich

Кваліфікація: к. фармац. н., 14.03.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гордієнко Анатолій Дмитрович
2. Gordienko Anatoly Dmitrovich

Кваліфікація: д. фармац. н., 14.03.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марчишин Світлана Михайлівна

2. Marchyshyn Svitlana Mykhaylivna

Кваліфікація: д.фарм.н., 14.03.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Дроговоз Світлана Мефодіївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Дроговоз Світлана Мефодіївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.